

Äkta bröllop när Delsbostämman 100-årsjubilerar

I år fyller Delsbostämman 100 år, och det blir en jubileumsfest som knappast kommer att gå obemärkt förbi. Delsbo hembygdsförening har plockat ihop ett digert program med både spännvidd och spets.

Den traditionstyngda stämman på söndagen den 6 juli blir kulmen på en hel jubileumsvecka med danskurser, musik- och teaterföreställningar av olika slag och ett traditionellt gammaldags delsbobröllop med praktfulla dräkter. En avslutande höjdpunkt blir söndagkvällens folkdansmessa "Vindens hjul" med den norska folkmusikgruppen Dalakopa, kör och dansare.

– Vi har tittat på vad stämman 1908 innehöll och försökt få med så mycket som möjligt av det, berättar hembygdsföreningens ordförande Leif Björklund. Den praktfulla portal som byggdes upp vid ingången till festområdet 1908 kommer att återskapas så troget som möjligt, och eftersom den första stämman innehöll både bröllop, konstutställning och idrottsstävlingar så blir det så i år också.

– Det enda vi inte har med från premiärprogrammet är "Talet om alkoholens fördärv". Men vi får försöka få in det också på något sätt, skrattar han. Högtidstal av statsministern blir det inte heller (1908 hette han Arvid Lindman) men väl av landshövding Barbro Holmberg.

1908 års delsbobröllop var fejkat, bruden och brudgummen kände knappt varandra. Den här gången handlar det dock om äkta kärlek, och en brudgum med delsboanknytning på mödernet.

Carl-Johan Westring och Jenny Karlberg heter det blivande brudparet.

– Vi är båda uppväxta och bosatta i Stockholm, men vi har varit mycket i Delsbo och vi har bland annat dansat Hälsinge-Hambon ihop. Friade till Jenny gjorde jag på Nyvallen förra sommaren, berättar Carl-Johan.

Ska "dansa kronan av bruden"

Till lördagens bröllophögtid är allmänheten inbjuden, gärna i folkdräkt. På söndagens spelmansstämma kommer Dellenbygdens folkdanslag, där brudgummens morbror Gösta Blank är mycket aktiv, att "dansa kronan av bruden" enligt en gammal delsboträdion.

En av initiativtagarna till Delsbostämman i midsommarhelgen 1908 var dåvarande professor, sedermera ärkebiskopen, Nathan Söderblom. Även konstnären Anders Zorn finns bland initiativtagarna. Hans ande vilar även över årets stämma, då årets uppspelningar för Zornmärket är förlagda till stämmoveckan och hotell Svanbacken. 105 förhoppningsfulla spelmän kommer att spela upp för en kräsen tremannajury. Några, men långtifrån alla, kommer att belönas med Zornmärket i brons. Några får Zornmärket i silver och därmed

även rätt att kalla sig riksspelman. Juryn kan även dela ut Zornmärket i guld, men för det spelar man inte upp utan det kan bara föräras till någon som haft extra stor betydelse för folkmusikens utveckling under många år.

Ofantlig inverkan på folkmusiken

Årets upplaga av hembygdstidningen Delsbo-Kjolen kommer ut lagom till festveckan och är ett ovanligt välmattat nummer med historik om stämman och intervjuer med flera av bygdens spelmansprofiler: Klint-Olle Jonsson, Wille Grindsäter, Oline Bakkom, Britt-Marie Swing och inte minst Thore Härdelin. I hans fall berörs också hans far Sven och hans farfar Thore den äldre, tre generationer spelmän med ofantlig inverkan på folkmusiken genom åren.

Tidningen påminns också om att stämman 1908 var något av startpunkten för bildandet av Delsbo IF, och om att det var där man första gången lanserade linblomman som Hälsinglands landskapsblomma. Sedan 1952 har spelmansstämman genomförts varje år, och under storhetstiden på 60- och 70-talet kunde den locka uppåt 20 000 deltagare.

TEXT: ROLAND HAMLIN

Carl-Johan Westring och Jenny Karlberg gifter sig i traditionell delsbostil under stämman. Här bär dock Jenny en dräkt från Dala-Floda.
FOTO: PRIVAT

Uppmarschen vid Delsbostämman.
FOTO: LEIF SKOGLUND/DELSBO
HEMBYGDSFÖRENING